

Vad är adverb?

Hur använder man adverb?

"Adverb" är ord som du använder för att beskriva en handling eller ett tillstånd.

Det finns några olika sorters adverb.

Adverb som beskriver en handling

Olle gick **snabbt** till skolan.

Adverb som ger mer information om ett tillstånd

Hon är **ovanligt** vacker.

En **mycket** snabb bil.

Adverb som ger mer information om en handlingsbeskrivning

Sture jobbade **mycket** hårt i tisdags.

Adverb som används i frågor

När kommer bussen?

Adverb du använder när du pekar ut något

Där sover hunden.

Adverb som står istället för en tidigare kommunikation

Han bor i Oslo, **dit** jag reser på semester till sommaren.

Adverb kan även beskriva samband

Julia är i Spanien, **emellertid** kommer hon på festen.

Adverb kan beskriva hela meningen

Jag vill **inte** besöka Lisa.

Ordet adverb betyder ursprungligen "som hör till ord".

Övningsuppgift

Skriv ner vad ett adverb är.

Adverb som beskriver en handling

Du kan använda adverb när du skall beskriva en handling.

Exempel:

- Jag studerar **flitigt**.
- Karin arbetar **hårt**.
- Nils kämpar **bra**.
- Greta hoppade **högt**.
- Ulla ringer **ofta**.

Andra exempel:

- Ulla, kan du skriva **ner** vad vi tar **upp** på mötet.
- Nu vill jag att du skriver **upp** en matlista.
- Vill du följa **med** till stranden?
- Håll inte **på** och följ **efter** honom!
- Det finns mer kvar i koppen. Jag vill att du dricker **ur**.

Lägg märke till!

Nedanstående ord beskriver inte en handling. De beskriver hur någon är och tillhör därför ordklassen **adjektiv**.

Man kan tro att det är adverb på grund av deras placering i meningen.

- Pär sprang **själv** i skogen.
- Ewa gick alltid **ensam** och shoppade.
- Joel ligger **trött** i sängen.
- Henrik satt **glad** i stolen efter lotto-vinsten.
- Berit kom **ensam** till festen.
- Lill har stått länge **ledsen** vid trädet.
- Olle simmar **trött** vidare.

Dessa förstärkta ord är alltså alla **adjektiv**.

Exempel på skillnaden mellan adjektiv och adverb:

Han simmar **piggt** vidare.

"Piggt" är här adverb och beskriver handlingen.

Han simmar **pigg** vidare.

"Pigg" är här adjektiv och beskriver personen.

Frågan man kan ställa sig är: Beskriver ordet personen eller handlingen? Om det beskriver handlingen så är det ett adverb. Annars är det ett adjektiv.

Övningsuppgift

Skriv ner meningar och använd olika adverb som beskriver en handling.

Rumsadverb, tidsadverb, sättsadverb och gradadverb

För att känna igen och hitta ord från ordklassen adverb i en mening kan man ställa nedanstående frågor.

Adverb används då i svaret till frågorna.

Dessa olika adverb kallas rumsadverb, tidsadverb, sättsadverb och gradadverb.

- var?

Boken finns **hemma**. Adverbet kallas då **rumadverb**.

- vart?

Han sprang **bort**. Adverbet kallas då **rumadverb**

- varifrån?

Hon kom **därifrån**. Adverbet kallas då **rumadverb**

- när?

Gästerna gick **nu**. Adverbet kallas då **tidsadverb**

- hur?

Fredrik sprang **snabbt**. Adverbet kallas då **sättsadverb**

- på vilket sätt?

Hon dansade **barbent**. Adverbet kallas då **sättsadverb**

- i vilken grad (hur mycket)?

Nils betalade **mycket**. Adverbet kallas då **gradadverb**

Övningsuppgift

Skriv ner fler meningar och använd olika adverb som beskriver en handling.

Adverb som ger mer information om ett tillstånd

Du kan använda adverb när du vill ge mer information om ett tillstånd.

Exempel:

- Hon är **otroligt**vacker.
- Huset är **väldigt** högt.
- Det är en **vackert** röd ros.
- Inga blev **mycket** glad.
- De var **ganska** trötta efter bion.
- Stina kände sig **lagom** utvilad.
- Berit såg en **enstående** vacker kruka.

Övningsuppgift

Skriv ner meningar och använd olika adverb som ger mer information om ett tillstånd.

Adverb som ger mer information om en handlingsbeskrivning

Du kan använda adverb när du vill ge mer information om en handlingsbeskrivning.

Handlingsbeskrivningen tillhör ordklassen adverb.

Exempel:

- Han sprang **mycket** snabbt.
- Olle ringde **väldigt** sparsamt.
- De byggde tornet **fantastiskt** fort.
- Sven ville spara **hemskt** mycket.
- Hunden åt **mycket** långsamt.

Övningsuppgift

Skriv ner meningar och använd olika adverb som ger mer data om en handlingsbeskrivning.

Adverb som används i frågor

Du kan använda adverb när du vill ställa frågor.

Exempel:

- **När** kommer Nils?

- **Vart** skall vi åka?
- **Varifrån** åkte Berit?
- **Hur** fick hon på benvärmarna?
- **Var** bodde Bosse?

Övningsuppgift

Skriv ner frågor och använd olika adverb.

Adverb du använder när du pekar ut något

Du kan använda adverb när du vill peka ut någonting i rum eller tid.

Exempel:

- **Där** ligger boken.
- **Här** finns mjölken.
- Nils åkte **hit**.
- **Först** åt vi och **sedan** diskade vi.
- **Då** gick alla till matsalen.
- Han kom **dit** efter klockan åtta.
- **Nu** sätter vi igång!
- Jag träffade Olle i morse, och **då** lovade han att komma på festen.
- George gick **först**, och **sedan** kom Ulrik.

Övningsuppgift

Skriv ner meningar och använd olika adverb för att peka ut någonting.

Adverb som står istället för en tidigare kommunikation

Du kan använda adverb när du vill ersätta en tidigare kommunikation.

Exempel:

- Jag älskar Bornholm, **där** jag har tillbringat många somrar.
- Spanien är skönt, **dit** jag vill åka fler gånger.
- Jag har flyttat till en villa, **där** jag kommer att trivas.

- Öland är underbart, **dit** vi ofta återkommer.
- Greta har varit i Norrland, **där** hon fiskade mycket.

Övningsuppgift

Skriv ner meningar och använd olika adverb för att ersätta en tidigare kommunikation.

Adverb som beskriver samband

Du kan använda adverb, när du vill beskriva ett samband mellan saker.

Exempel:

- Han var väldigt trevlig, **därför** ville hon stanna.
- Per ville **också** ha en glass.
- Berit är i Stockholm, hon kommer **emellertid** tillbaka imorgon.
- Hon var noga med att komma i tid, **alltså** tog hon ofta taxi.
- Sture planerade en fin semesterresa, han skulle **nämligen** åka till Kreta.
- Lisa packade ner sin regnkappa **också**.
- Fredrik var trött, **så** han gick hem.

Övningsuppgift

Skriv ner meningar och använd olika adverb för att beskriva samband.

Adverb kan beskriva hela meningen

Du kan använda adverb när du vill beskriva hela meningen.

Exempel:

- Jag vill **inte** besöka Greta.
- Hon kommer **alltid** att älska dig.
- Nils har **aldrig** varit på Kreta.
- Vi skall **kanske** köpa ny båt.
- **Naturligtvis** kommer vi på ert bröllop.
- **Tyvärr** kan Berit inte besöka Stockholm.
- Vi ville **ju** jaga älg.

Övningsuppgift

Skriv ner meningar och använd olika adverb för att beskriva hela meningen.

Adverbet böjs inte

Adverbet böjs inte när verbet, substantivet eller pronomenet ändras.

Adjektivet böjs däremot i vissa fall.

Exempel på att adverbet inte böjs:

- Han går **långsamt**.
- De gick **långsamt**.
- Stina har gått **långsamt**.
- Innan vi kom dit hade hunden gått **långsamt** hela sommaren.
- Vi ska gå **långsamt** längs stranden imorgon.

Övningsuppgift

Skriv ner meningar och se att adverbena inte böjs.

Att komparera adverb - adverbets komparation

"Att komparera" är namn på en aktivitet, där man säger adverbets (eller adjektivets) olika jämförelseformer.

Nils gjorde en komparation av ordet "ofta".

"Komparation" är namn på en adverbets (eller adjektivets) olika jämförelseformer uppställda i en viss ordning.

Här är en komparation av ordet "bra".

Ulla skrev in komparationen av ordet "snyggt" i skrivboken.

Man kan inte ändra på ett adverbs komparation.

Ordet "komparera" betyder ursprungligen att "jämföra olika saker med varandra".

Hur man komparerar de olika adverbena

En del adverb kan kompareras i nedanstående jämförelseformer.

- Positiv

Grundformen kallas positiv

bra

- Komparativ

Andra jämförelseformen kallas komparativ

bättre

- Superlativ

Den högsta jämförelseformen kallas superlativ.

bäst

Positiv – komparativ – superlativ

- tidigt / tidigare / tidigast
- gärna / hellre / helst
- länge / längre / längst
- nära / närmare / närmast
- illa / värre / värst
- vackert / vackrare / vackrast
- klokt / klokare / klokast
- högt / högre / högst

Sture kom **tidigt**, Olle kom **tidigare** men Bosse var alltid **tidigast**.

Han sprang **långsamt**, Nils sprang **långsammare** och Ivar sprang **långsammast**.

Användning av orden "mer" och "mest"

Vissa adverb kan kompareras genom att man använder orden "mer" och "mest".

Exempel:

- kritiskt – mer kritiskt – mest kritiskt
- högljutt – mer högljutt – mest högljutt
- intressant – mer intressant – mest intressant
- intensivt – mer intensivt – mest intensivt

Övningsuppgift

Skriv ner meningar och använd olika komparationsformer av adverbena.

Nu vet du vad adverb är och hur de används!

Artikel från www.ordklasser.se. Testa dig själv på www.grammatiktest.se
Copyright © 2012 Peter U Larsson www.peterularsson.se